

OPIS MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia: **Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach języka polskiego**
2. Kod modułu kształcenia USP
3. Rodzaj modułu kształcenia – obowiązkowy
4. Kierunek studiów: filologia polska
5. Poziom studiów – I profil ogólnoakademicki
6. Rok studiów II
7. Semestr – letni
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin 20 h ćwiczeń
9. Liczba punktów ECTS 2
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy wykładowcy – prof. dr hab. Aneta Grodecka

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia:

- poznanie podstawowych danych na temat zaburzeń umysłu, niepełnosprawności i szczególnych uzdolnień uczniów
- ;
- umiejętność rozpoznawania przyczyn niepowodzeń szkolnych;
- zapoznanie z zasadami indywidualizacji nauczania, wymogi oświatowe, metody pracy.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych: brak
3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów

Symbol efektów kształcenia	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów
EU_01	zna przyczyny niepowodzeń szkolnych ucznia, posiada wiedzę na temat zaburzeń psychicznych (nastroju, osobowości i rozwoju)	K_W05, K_W06, K_U03, K_U04, K_U05, K_K02
EU_02	potrafi rozpoznać ucznia zdolnego, powiązać twórczość z inteligencją	K_W05, K_U03, K_U04, K_K02
EU_03	potrafi przedstawić najistotniejsze regulacje prawne dotyczące organizacji kształcenia dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	K_U08
EU_04	potrafi przeanalizować opinię z poradni psychologiczno – pedagogicznej i przedłożyć wnioski na działania dydaktyczne	K_U08, K_U09, K_K04, K-K11
EU_05	dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia	K_U09, K_U10, K_U16

EU_06	dobierać metody kształcenia do specjalnych potrzeb ucznia	K_U10, K_U15, K_U16, K_K11
-------	---	----------------------------

4. Treści kształcenia

Treści programowe przedmiotu	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
Pojęcie specjalnych potrzeb edukacyjnych, historia oraz zakres pojęcia. Od niepełnosprawności do specjalnych potrzeb edukacyjnych. Medyczne i społeczne rozumienie niepełnosprawności. Kształcenie osób niepełnosprawnych na przestrzeni lat: segregacja, integracja, inkluzja.	EU_01
Rodzaje dysfunkcji. Problem dysleksji rozwojowej, dyskalkulii, dyspraksji oraz specyficznych trudności w rozwoju językowym (SLI), ich objawy oraz przyczyny.	EU_01,EU_03, EU04, EU_05
Współwystępowanie zaburzeń. Zaburzenia często współwystępujące ze specyficznymi trudnościami w nauce, np. zaburzenia społeczno-emocjonalne czy obniżona zdolność koncentracji uwagi. Omówienie problemów dzieci z zaburzeniami zachowania.	EU_01,EU_03, EU04, EU_05
Uczeń wybitnie zdolny.	EU_2, EU_06
Uczeń o niepolskich korzeniach narodowościowych.	EU_06
Analiza opinii psychologiczno –pedagogicznych w kierunku doboru właściwych form pracy i metod kształcenia na lekcjach języka polskiego.	EU_04
Problemy z komunikowaniem się w klasie integracyjnej i/lub wielokulturowej na lekcjach języka polskiego	EU_01, EU_06
Poznanie sposobów i metod przeciwdziałania najczęściej spotykanym trudnościom w mówieniu, czytaniu, pisaniu, komponowaniu wypowiedzi.	EU5, EU-06
Indywidualizacja nauczania na lekcjach języka polskiego (uczeń z dysfunkcjami, zdolny, pochodzący z innego kręgu kulturowego)	EU_05, EU_05
Ocenianie i motywowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	EU_06
Zasady współpracy nauczyciela języka polskiego z rodzicami, ekspertami i instytucjami wspomagającymi ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	EU_03
Umiejętność korzystania z informacji na portalach poświęconych specjalnym potrzebom edukacyjnym uczniów szkoły podstawowej	EU_02

5. Zalecana literatura

- P. G. Zimbardo, R. J. Gerring, Psychologia i życie, przeł. E. Czerniawska, M. Guzowska-Dąbrowska, A. Jaworska-Surma, J. Radzicki, Warszawa 2012 [rozdziały „Zaburzenia psychiczne”, „Inteligencja i pomiar inteligencji”]

- M. L. Kutscher, T. Attwood, R. R. Wolff, Dzieci z zaburzeniami łączonymi, przeł. R. Waliś, Warszawa 2007.
- P. Huget, Specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia i dysortografia; Terapia specyficznych trudności w nauce czytania i pisanie – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; Zaburzenia zachowania w środowisku szkolnym, [w:] Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.
- M. Dąbrowska, Rozwój psychospołeczny ucznia w klasie integracyjnej, [w:] Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005
- E. Wolańska, A. Wolański, Kroje pisma ułatwiające czytanie osobom dyslektycznym, „Logopedia” 2016, t. 45.
- M. Bogdanowicz, Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych, „Psychologia Wychowawcza” 1995, nr 3.
- Oszwa U., Dziecko z zaburzeniami rozwoju i zachowania w klasie szkolnej. Kraków 2007.
- U. Grygier, I. Sikorska, Mój uczeń pracuje inaczej. Wskazówki metodyczne, Kraków 2008.
- G. Krasowicz-Kupis, Język, czytanie i dysleksja, Lublin 2001.
- G. Krasowicz-Kupis, Rozwój świadomości językowej dziecka. Teoria i praktyka, 2004.
- M. Taraszkiewicz, A. Karpa, Jak wspierać zdolnego ucznia?, Warszawa 2009.
- L. Wiatrowska, Pokonywanie trudności w uczeniu się dzieci z dysleksją, Kraków 2013.
- Uczeń zdolny wyzwaniem dla współczesnej edukacji, red. J. Łaszczuk, M. Jabłonowska, Warszawa 2008.
- Edukacja międzykulturowa. Poradnik dla nauczyciela, Warszawa 2004.
- M. Taraszkiewicz, Jak uczyć lepiej? Refleksyjny praktyk w działaniu, Warszawa 1996.
- Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli, www.ore.edu.pl

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	x
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	x
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	x
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	x
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	x
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	x
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna	x	x	x	x	x	x
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -	x	x	x	x	x	x
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		20
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	4
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	3
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) –mapa myśli	3
	...	
SUMA GODZIN		30
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

Ocena na podstawie:

- indywidualna prezentacja lekturowa wygłoszona w czasie zajęć,
- tworzenie mapy myśli według zagadnień poruszanych na zajęciach